

**საქართველოს
ევროკავშირში
ინტეგრაციის 2023
წლის ეროვნული
სამოქმედო გეგმის
განხორციელების
პროგრეს ანგარიში**

(იანვარი-ივნისი 2023)

**საერთაშორისო
გამჭვირვალობა
საქართველო**

ძირითადი მიგნებები	3
შესავალი	3
მეთოდოლოგია	4
ზოგადი პროგრესი	6
1. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა	7
2. სასამართლო რეფორმა	10
დასკვნა	18

ძირითადი მიზნები

ევროკავშირში ინტეგრაციის ეროვნულ სამოქმედო გეგმა უგულებელყოფს როგორც კორუფციასთან ბრძოლის, ისე სასამართლო რეფორმის მიმართულებით არსებულ კრიტიკულ გამოწვევებს. გეგმა ვერ პასუხობს ვერც ასოცირების დღის წესრიგით გათვალისწინებულ პრიორიტეტებსა და მიზნებს. სამოქმედო გეგმაში მოცემული ყველა აქტივობის სრულად შესრულების შემთხვევაშიც კი, ძირითადი პრობლემები გადაუჭრელი დარჩება.

სამოქმედო გეგმის სისუსტის გათვალისწინებითაც კი, მისი შესრულების დონე დაბალია:

- ❖ კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და სასამართლო რეფორმის მიმართულებებით ევროკავშირში ინტეგრაციის ეროვნულ სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინებული აქტივობების 64% სრულად არ შესრულდა.
- ❖ პასუხისმგებელ უწყებებს შორის ყველაზე ნაკლები პროგრესი სსიპ იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს აქვს, რადგან აქტივობების 90% არ შესრულდა.

შესავალი

ასოცირების შეთანხმებით¹ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების მიზნით, ევროკავშირი და საქართველო პერიოდულად რამდენიმეწლიან სტრატეგიულ დოკუმენტს - **ასოცირების დღის წესრიგს** ამტკიცებენ. დღის წესრიგი განსაზღვრავს სტრატეგიულ პრიორიტეტებს, რომლებსაც ქვეყანამ მოკლე (3-4 წელი) და საშუალოვადიან (7 წელი) პერიოდში უნდა მიაღწიოს.

ასოცირების დღის წესრიგით დამტკიცებული პრიორიტეტების შესაბამისად საქართველოს მთავრობა ყოველწლიურად შეიმუშავებს **ევროკავშირში ინტეგრაციის ეროვნულ სამოქმედო გეგმას**.

სამოქმედო გეგმა უნდა აერთიანებდეს ყველა იმ აქტივობას, რომელიც ასოცირების შეთანხმების პრიორიტეტების, მიზნებისა და ამოცანების მისაღწევად საჭირო.

2021-2027 წლების ასოცირების დღის წესრიგით² გათვალისწინებული პრიორიტეტების საპასუხოდ **ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმა**³ საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის კომისიის სხდომამ 2023 წლის 18 აპრილს მოიწონა.

2021-2027 წლების ასოცირების დღის წესრიგში მკაფიოდაა ხაზგასმული, რომ „**ახალი დღის წესრიგის ფარგლებში, ევროკავშირ-საქართველოს თანამშრომლობისას ცენტრალური ყურადღება დაეთმობა დემოკრატიული და კანონის უზენაესობის დღის წესრიგის განმტკიცებას - ამბიციური პოლიტიკური, სასამართლო და ანტიკორუფციული რეფორმების მეშვეობით.**“⁴

სამწუხაროდ, საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობები არ პასუხობს ახალი დღის წესრიგით განსაზღვრული პრიორიტეტების უმეტეს ნაწილს და ამასთან, უგულებელყოფს როგორც კორუფციასთან ბრძოლის, ისე სასამართლო რეფორმის მიმართულებით არსებულ კრიტიკულ გამოწვევებს.⁵

1 ასოცირების შესახებ შეთანხმება ერთი მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერგიის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის, საკანონმდებლო მაცნე, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

2 RECOMMENDATION No 1/2022 OF THE EU-GEORGIA ASSOCIATION COUNCIL of 16 August 2022 on the EU-Georgia Association Agenda 2021-2027 [2022/1422], ხელმისაწვდომია [აქ](#).

3 საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმა, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

4 RECOMMENDATION No 1/2022 OF THE EU-GEORGIA ASSOCIATION COUNCIL of 16 August 2022 on the EU-Georgia Association Agenda 2021-2027 [2022/1422], p.44, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

5 საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმის შეფასება კორუფციასთან ბრძოლისა

სამოქმედო გეგმა ორიენტირებულია მხოლოდ ფრაგმენტულ ცვლილებებზე. გეგმით შემოთავაზებული **აქტივობების უმეტესობა არ არის შედეგებზე ორიენტირებული, ინოვაციური, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული** და საბოლოოდ არ ემსახურება ასოცირების დღის წესრიგით განსაზღვრული პრიორიტეტების (ამოცანების) მიღწევას. გეგმაში მოცემული ყველა აქტივობის სრულად შესრულების შემთხვევაშიც კი, ძირითადი პრობლემები კვლავ გადაუჭრელი დარჩება.

სამწუხაროა, რომ **ევროკავშირში ინტეგრაციის სამოქმედო გეგმა მომზადდა საქართველოს მთავრობის 2019 წლის N629 დადგენილების⁶ გვერდის ავლით**, რის გამოც იგი ვერ აკმაყოფილებს **სამოქმედო გეგმისთვის დადგენილ მინიმალურ სტანდარტებსაც კი**. სამოქმედო გეგმის შემუშავებისას სამთავრობო უწყებებმა არც სამოქალაქო საზოგადოების მიერ შეთავაზებული⁷ აქტივობები გაითვალისწინეს.

მეთოდოლოგია

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს **საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის განხორციელების პროგრესს ანგარიშს**.

პროგრესს ანგარიშის მიზანია დაინტერესებულ მხარეებს მიანოდოს ინფორმაცია სამთავრობო გეგმაში **კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და სასამართლო რეფორმის მიმართულებით** გათვალისწინებული **აქტივობების განხორციელების დონის** შესახებ. **ანგარიში მოიცავს ექვსთვიან პერიოდს, 2023 წლის იანვრიდან ივნისის ჩათვლით.**

ანგარიშის შესამუშავებლად, გარდა ღია წყაროებზე ხელმისაწვდომი მონაცემებისა, ასევე გამოყენებულია საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნის საფუძველზე საჯარო დაწესებულებებიდან (გენერალური პროკურატურა,⁸ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური,⁹ უზენაესი სასამართლო, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო¹⁰) მიღებული ინფორმაცია. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობების განხორციელების პროგრესის შესახებ საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნა იუსტიციის უმაღლეს სკოლასაც გაეგზავნა, თუმცა, განცხადება უწყებამ უპასუხოდ დატოვა. შესაბამისად, წინამდებარე ანგარიშში იუსტიციის უმაღლეს სკოლას მიკუთვნებულ აქტივობებზე პროგრესი შეფასებულია უწყების ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

მონიტორინგის ფარგლებში აქტივობებისთვის მინიჭებული **რეიტინგი** მათი განხორციელების დონეს ასახავს. კერძოდ, რეიტინგი აქტივობის შინაარსობრივ შესრულებას აფასებს, თუ რა მოცულობით შესრულდა დაგეგმილი აქტივობა სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ ინდიკატორთან მიმართებით.

და სასამართლო რეფორმის მიმართულებით, საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო, ივლისი 3, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

6 პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესი, საქართველოს მთავრობის დადგენილება N629, დეკემბერი 20, 2019, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

7 კორუფციისა და სასამართლო რეფორმის საკითხებზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და აკადემიური წრის წარმომადგენელთა ჩართულობით შემუშავებული ალტერნატიული სამოქმედო გეგმა (Shadow Action Plan), ხელმისაწვდომია [აქ](#).

8 „საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო“ მიერ გენერალური პროკურატურისთვის გაგზავნილი წერილი, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

9 „საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო“ მიერ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის გაგზავნილი წერილი, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

10 „საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო“ მიერ უზენაესი სასამართლოსთვის, იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსთვის და იუსტიციის უმაღლესი სკოლისთვის გაგზავნილი წერილები, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

აქტივობის განხორციელება შეფასებულია შემდეგი კრიტერიუმებით:

შესრულდა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი შესრულდა 100%-ით
ნაწილობრივ შესრულდა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი შესრულდა სულ მცირე 50%-ით
არ შესრულდა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი შესრულების პროგრესი 50%-ზე ნაკლებია

აქტივობებს, რომელთა განხორციელების პროგრესის შესახებ ინფორმაცია პასუხისმგებელმა უწყებამ არ გასცა, და ამასთან შესაბამისი ინფორმაცია არც ღია წყაროებშია ხელმისაწვდომი – ანგარიშში მიენიჭა რეიტინგი „არ შესრულდა“.

მაგალითად, იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ წერილით¹¹ ინფორმაცია მოგვანოდა მხოლოდ იმ აქტივობებზე, რომელთა შესრულებისთვის საანგარიშო პერიოდში საჭირო ნაბიჯები გადაიდგა, ხოლო უპასუხოდ დატოვა ისინი - რომელთა მიმართაც პროგრესი არ დაფიქსირებულა. შესაბამისად, ამ აქტივობებს მიენიჭა რეიტინგი „არ შესრულდა“.

რაც შეეხება სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლის აქტივობებს, რადგან უწყებამ უპასუხოდ დატოვა ჩვენი წერილი,¹² ინფორმაციის მოძიება ღია წყაროების საშუალებით ვცადეთ. განსაზღვრული 6 აქტივობიდან 3 შემთხვევაში პროგრესის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომი აღმოჩნდა უწყების ოფიციალურ ვებგვერდსა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გამოქვეყნებული ანგარიშში;¹³ შესაბამისად, 3 აქტივობა სკოლას „შესრულებულად“ ჩაეთვალი. ხოლო, იმ შემთხვევებში, როცა პროგრესის შესახებ ინფორმაცია საჯაროდ ხელმისაწვდომი არ აღმოჩნდა, მათ შორის არ საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გამოქვეყნებულ ანგარიშში - რეიტინგად „არ შესრულდა“ განისაზღვრა.

ამასთან, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივობა გულისხმობს „საინფორმაციო შეხვედრების გამართვას“, ხოლო ინდიკატორად მითითებულია მხოლოდ - „ჩატარებული შეხვედრების რაოდენობა“, ერთი შეხვედრის ჩატარების მიუხედავად – მიენიჭა რეიტინგი „შესრულდა“.

11 იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წერილი N940/2359-03-ო, სექტემბერი 11, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

12 „საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველოს“ მიერ უზენაესი სასამართლოსთვის, იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსთვის და იუსტიციის უმაღლესი სკოლისთვის გაგზავნილი წერილები, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

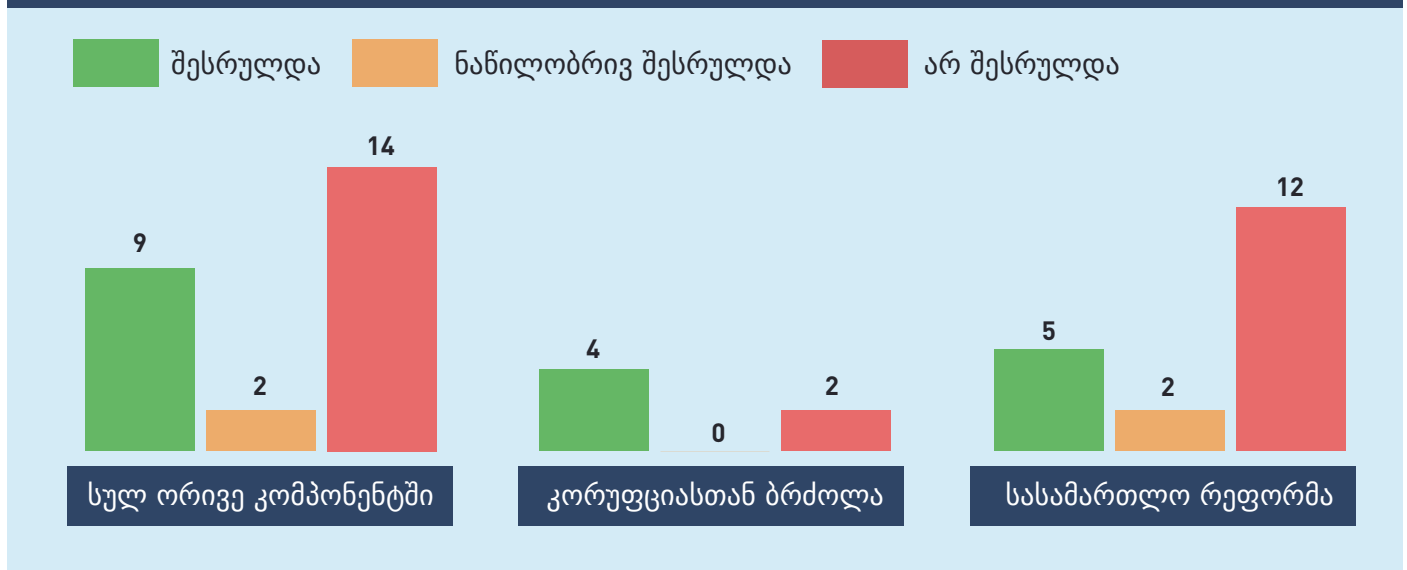
13 საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესრულების 6 თვის ანგარიში, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, 2023 წელი, გვ. 20, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

ზოგადი პროგნოზი

მონიტორინგის ანგარიშმა სულ 25 აქტივობის განხორციელების დონე შეაფასა, კერძოდ:

- **კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კომპონენტში** შეფასდა 6 აქტივობის განხორციელების დონე, საიდანაც 4 – შესრულდა, 2 – არ შესრულდა.
- **სასამართლო რეფორმის კომპონენტში** შეფასდა 19 აქტივობა, საიდანაც 5 – შესრულდა, 2 – ნაწილობრივ შესრულდა, 12 – არ შესრულდა.

აქტივობის განხორციელების რეიტინგი

აქტივობების განხორციელების რეიტინგი პასუხისმგებელი უწყებების მიხედვით:

პასუხისმგებელი უწყება	სულ აქტივობა	შესრულდა	ნაწილობრივ შესრულდა	არ შესრულდა
გენერალური პროკურატურა	1	1	-	-
სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3	3	-	-
მთავრობის ადმინისტრაცია	2	-	-	2
იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	10	-	1	9
უზენაესი სასამართლო	3	2	1	-
სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	6	3	-	3

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, პასუხისმგებელ უწყებებს შორის ყველაზე მცირე პროგრესი აქვს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს, რომლის აქტივობების 90% (9 აქტივობა) არ შესრულდა. პროგრესის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი აქვს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს, რომელმაც გათვალისწინებული სამი აქტივობიდან, სამივე შეასრულა. თუმცა, ამ შემთხვევაში,

აუცილებელია აღინიშნოს გეგმაში გათვალისწინებული აქტივობების შინაარსობრივი მხარე და მისთვის განსაზღვრული ინდიკატორის ხარისხი. სამწუხაროდ, სუს-ის მიერ გათვალისწინებული სამივე აქტივობა კორუფციასთან ბრძოლის წინააღმდეგ ხელშესახებ რეფორმას არ გვთავაზობს. მაგალითად, აქტივობები მიემართება საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაგრძელებას, თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას. ამასთან, ამ აქტივობებისთვის განსაზღვრული ინდიკატორი საკმაოდ სუსტია, ვერ აკმაყოფილებს ე.წ. SMART კრიტერიუმებს¹⁴ და სულ მცირე 1 ქვე-აქტივობის განხორციელების შემთხვევაშიც კი, აქტივობა სრულად შესრულებულად ითვლება.

1. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კომპონენტი¹⁵ ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმაში მხოლოდ რამდენიმე აქტივობით შემოიფარგლა, რომლებმაც, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, გვერდი აუარა ასოცირების დღის წესრიგში მოცემულ ყველაზე მნიშვნელოვან პრიორიტეტებს.

ევროინტეგრაციის კომისიის მიერ მოწონებული 2023 წლის სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებს შემდეგ აქტივობებს:

- საერთაშორისო დონეზე კორუფციის პრევენციისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე თანამშრომლობის გაგრძელება;
- ანტიკორუფციული სააგენტოს (დეპარტამენტის) თანამშრომელთა პროფესიული განვითარება;
- ცნობიერების ამაღლების კუთხით სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში საინფორმაციო შეხვედრების გამართვა;
- კორუფციული დანაშაულების გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის საკითხებზე პროკურორებისა და პროკურატურის გამომძიებლების გადამზადება;
- საჯარო მმართველობის რეფორმის (PAR) სტრატეგიისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და განხორციელების დაწყება;
- ღია მმართველობა საქართველოს (OGP Georgia) ახალი სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და განხორციელების დაწყება.

აქტივობა:	პარტნიორი ქვეყნების შესაბამის უწყებებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატში, კორუფციის პრევენციისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე, თანამშრომლობის გაგრძელება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული ღონისძიებების თემატიკა და რაოდენობა. მომზადებული და ინიცირებული შეთანხმებების რაოდენობა	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს სამსახური სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	

14 SMART: Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound.

15 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კომპონენტში შეფასებულია მხოლოდ ის აქტივობები, რომლებიც ასოცირების დღის წესრიგის პირველი თავის (Democracy, Human Rights and Good Governance) 1.2 ქვეთავის (Anti-corruption, fight against fraud, public administrative reform and public service) პრიორიტეტებს შეესაბამება/უნდა შეესაბამებოდეს. შესაბამისად, ანგარიში არ აფასებს სახელმწიფო შესყიდვებისა და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის ქვეთავის ქვეშ განსაზღვრულ აქტივობებს.

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის (სუს) მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად,¹⁶ საანგარიშო პერიოდში მათმა თანამშრომლებმა 8 ღონისძიებაში მიიღეს მონაწილეობა, მათ შორის: თბილისში გამართულ მეათე ყოველწლიურ საერთაშორისო კონფერენციაში „Women in Policing“, GUAM-ის ფარგლებში კორუფციისა და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის სამუშაო ქვეჯგუფის სხდომაში, საერთაშორისო სამართალდამცავ აკადემიაში (ILEA) გამართული რეგიონალური, შავი ზღვის რეგიონული, უწყებათაშორისი ანტიკორუფციული სამუშაო ჯგუფის პირველი. უწყებას ამ აქტივობის ქვეშ მითითებული აქვს ანტიკორუფციულ სააგენტოსა და აშშ-ის საელჩოს წარმომადგენლებს შორის კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხზე გამართული ორი შეხვედრა.

უწყების ცნობით, მომზადდა თანამშრომლობის შესახებ ურთიერთგაგების მემორანდუმის პროექტი და მიმდინარეობს მოლაპარაკებები 1 პარტნიორ სახელმწიფოსთან.

აქტივობა:	სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ანტიკორუფციული სააგენტოს (დეპარტამენტი) თანამშრომელთა პროფესიული განვითარება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული ღონისძიებების თემატიკა და რაოდენობა. გადამზადებულ თანამშრომელთა რაოდენობა	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	

უწყების ცნობით,¹⁷ საანგარიშო პერიოდში კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ანტიკორუფციული სააგენტოს 20-ზე მეტმა თანამშრომელმა მიიღო მონაწილეობა 10 სხვადასხვა ღონისძიებაში (ტრენინგები, კურსები, სემინარები):

- ეუთო-ს ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი საქმიანობის კოორდინატორის ოფისის (OCEEA) და გაერო-ს ნარკოტიკებთან და დანაშაულთან ბრძოლის ოფისის (UNODC) ორგანიზებით ქ. თბილისში განხორციელებული ღონისძიება - კრიპტოვალუტასთან დაკავშირებული რისკები, გამოძიებები და ზედამხედველობა;
- სსიპ თავდაცვის ინსტიტუციური აღმშენებლობის სკოლის ორგანიზებით გამართული „მოხელის მენეჯერული უნარების“ კურსი;
- სუს-ის სასწავლო ცენტრის ტრენინგ-პროგრამები თემებზე: საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობა და კორუფცია, სახელმწიფო შესყიდვების ძირითადი ასპექტები, რისკები და მათი იდენტიფიცირების თავისებურებები და საიდუმლო საქმისწარმოება და სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვა;
- სუს-ის სასწავლო ცენტრის მიერ ორგანიზებული საორიენტაციო პროგრამის ორი კურსი.
- სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის მიერ რეგიონებში (ქ. გორი, ქ. ბორჯომი, ქ. რუსთავი) გამართული შეხვედრები სამსახურის საქმიანობის ანგარიშის, სამომავლო გეგმებისა და არსებული გამოწვევების შესახებ.

16 სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია იხილეთ სრულად აქ.

17 იქვე.

აქტივობა:	კორუფციის პრევენციის მიზნით, კორუფციულ დანაშაულებზე ცნობიერების ამაღლების კუთხით სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში საინფორმაციო შეხვედრების გამართვა	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული შეხვედრების რაოდენობა	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	

ევროკავშირისა და ევროპის საბჭოს ერთობლივი პროგრამის „პარტნიორობა კარგი მმართველობისთვის“ (PGG III) ფარგლებში, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე გაიმართა ორი საინფორმაციო შეხვედრა და გადამზადდა ადგილობრივი თვითმმართველობის 77 თანამშრომელი ქვემო ქართლსა და მცხეთა-მთიანეთში.¹⁸

აქტივობა:	კორუფციული დანაშაულების გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის საკითხებზე პროკურორებისა და პროკურატურის გამომძიებლების გადამზადება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული მინიმუმ ერთი სასწავლო აქტივობა; გადამზადებულ პირთა რაოდენობა	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს გენერალური პროკურატურა	

საქართველოს გენერალური პროკურატურის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად,¹⁹ საანგარიშო პერიოდში კორუფციული დანაშაულების გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის საკითხებზე პროკურორებისა და პროკურატურის გამომძიებლების გადამზადების მიზნით 5 სასწავლო აქტივობა განხორციელდა, რომელთა ფარგლებში 11 პროკურორი და პროკურატურის 2 გამომძიებელი გადამზადდა.

აქტივობა:	საჯარო მმართველობის რეფორმის (PAR) 2023-2026 წლების სტრატეგიისა და 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და განხორციელების დაწყება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	საქართველოს მთავრობის ვებგვერდზე გამოქვეყნებული მონიტორინგის ანგარიში	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	

საქართველოს მთავრობამ საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2026 წლების სტრატეგია და საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმა მიმდინარე წლის 16 თებერვალს დაამტკიცა.²⁰ თუმცა, საჯარო მმართველობის რეფორმის სამდივნოს მიერ მონიტორინგის (6 თვის) ანგარიში არ მომზადებულა, შესაბამისად, აქტივობა - არ შესრულდა.

18 იქვე.

19 გენერალური პროკურატურის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია იხილეთ სრულად [აქ](#).

20 საქართველოს მთავრობის დადგენილება № 66 საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2026 წლების სტრატეგიისა და საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ, თებერვალი 16, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

აქტივობა:	ღია მმართველობა საქართველოს (OGP) 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და განხორციელების დაწყება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ღია მმართველობა საქართველოს ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნებული მონიტორინგის ანგარიში	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	

საქართველომ ბედიზედ ორჯერ დაარღვია²¹ OGP-ის მონაწილეობისა და თანა-შექმნის სტანდარტები,²² რადგან ქვეყანას 2019 წლის შემდეგ სამოქმედო გეგმა არ აქვს.

საქართველოს მთავრობის მიერ OGP-ის ძირითადი ღირებულებებისა და პრინციპების უხეშად დარღვევის გამო, ღია მმართველობის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს/ფორუმის წევრმა არასამთავრობო ორგანიზაციებმა OGP-ის საერთაშორისო სამდივნოს „რეაგირების პოლიტიკის“ ამოქმედება მოსთხოვეს.²³

2. სასამართლო ჩაუოჩა

სასამართლო რეფორმის მიმართულებით ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობები ფასადური ცვლილებების გატარებას ისახავს მიზნად და გვერდს უვლის სასამართლო სისტემაში არსებულ ძირითად გამოწვევებს. თუმცა, სამოქმედო გეგმა მოიცავს ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორიცაა:

- საქმეთა ელექტრონული განაწილების წესის განახლება,
- მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების ელექტრონული პროგრამის დანერგვა,
- მოსამართლეთათვის სოციალური გარანტიების შექმნა და სამართლიანი კომპენსაციის უზრუნველყოფა.

აქტივობა:	ეროვნული სასამართლო პრაქტიკის ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის კვლევების მომზადება; ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებების თარგმნა და უახლესი პრაქტიკის თაობაზე პუბლიკაციების მომზადება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	კვლევების, პუბლიკაციებისა და თარგმნილი გადაწყვეტილებების სტატისტიკური მონაცემები და მათი ხელმისაწვდომობა უზენაესი სასამართლოს ვებგვერდზე	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	

საანგარიშო პერიოდში საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ მომზადდა და გამოქვეყნდა კვლევა თემაზე: „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის ადმინისტრაციული სამართლებრივი მექანიზმები (დამცავი ორდერები)“. კვლევა აანალიზებს

21 Georgia Under Review Letter, Open Government Partnership, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

22 OGP Participation and Co-Creation Standards, approved by the OGP Steering Committee on 24 November 2021, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

23 Georgia: Letter of Concern, April 13, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

ეროვნულ სასამართლო პრაქტიკას საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის კუთხით.²⁴ ითარგმნა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს უახლესი სახელმძღვანელო სოციალურ უფლებებთან დაკავშირებით.²⁵ გარდა ამისა, ასევე ითარგმნა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 45 საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილება, მათი სტრასბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილებების ელექტრონული საძიებო სისტემის (HUDOC) ქართულენოვან ვერსიაზე განთავსების მიზნით.²⁶

აქტივობა:	სტატისტიკური მონაცემების შეგროვების ფორმებისა და ინსტრუქციის განახლება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (მართლმსაჯულების ეფექტიანობის ევროპული კომისიისა (CEPEJ) და სხვა საერთაშორისო ორგანოების მიერ დაკისრებული ვალდებულებების მიხედვით)	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	სტატისტიკის მონაცემების აღრიცხვის დანერგილი ახალი მეთოდი	ნაწილობრივ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	

2023 წელს სტატისტიკური ანგარიშგების ფორმების განახლების პარალელურად, ევროკავშირის და ევროპის საბჭოს ერთობლივი პროექტის ფარგლებში,²⁷ CEPEJ-ს ექსპერტების ჩართულობით, გაკეთდა CEPEJ-ს შეფასების 2 წლიანი ციკლი და წარმოდგენილ იქნა საქართველოს მონაცემები ძირითადი ტენდენციებით, გაანალიზდა მართლმსაჯულების სისტემის ეფექტიანობის მაჩვენებლები. სასამართლოთა მენეჯერების უშუალო ჩართულობით განხორციელდა CEPEJ-ს ძირითადი ინდიკატორების კალკულაცია, ანალიზი, განხილულ იქნა მათი მნიშვნელობა სასამართლოს საქმიანობის შეფასებისას.

ევროსაბჭოს პროექტის²⁸ ფარგლებში, დისკრიმინაციის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის სტატისტიკის წარმოებისა და ერთიანი ანგარიშის გამოცემის შესახებ ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის საფუძველზე, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ვებგვერდზე გამოქვეყნდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს, პროკურატურისა და სასამართლოს 2022 წლის ერთიანი ანგარიში.²⁹

უწყების ინფორმაციით, აღნიშნული პროექტის ფარგლებში 2023 წელს გაგრძელდა მუშაობა მონაცემთა ანალიზის მიმართულებით, რომელშიც ჩართულია სასამართლო სისტემა. კერძოდ, საანგარიშო პერიოდში, ჩატარდა 2 ტრენინგი პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეთა თანამშრომლებისა და სტატისტიკის სამსახურის თანამშრომლებისთვის. ტრენინგების ფარგლებში, ყურადღება დაეთმო ეროვნული სასამართლოს გადაწყვეტილების დასაბუთების ევროპულ სტანდარტებს სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლის საქმეებში, ასევე სტატისტიკის როლს საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულებისათვის.

24 ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის ადმინისტრაციული სამართლებრივი მექანიზმები (დამცავი ორდერები), საქართველოს უზენაესი სასამართლოს კვლევისა და ანალიზის ცენტრი, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

25 გზამკვლევი პრინციპები ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის სოციალურ უფლებებთან დაკავშირებით, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

26 საქართველოს უზენაესი სასამართლოს წერილი, ივლისი 31, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

27 ევროკავშირის და ევროპის საბჭოს ერთობლივი პროექტის „სასამართლო რეფორმების განხორციელება“ კომპონენტი „სასამართლო სისტემის ანგარიშვალდებულებისა და ეფექტიანობის გაუმჯობესება და ადვოკატთა პროფესიონალიზმის ამაღლება საქართველოში.“

28 ევროსაბჭოს პროექტი „თანასწორობის დაცვისა და დისკრიმინაციის დაუშვებლობის ეფექტური მექანიზმების ხელშეწყობა საქართველოში.“

29 დისკრიმინაციის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის სტატისტიკის ერთიანი ანგარიში 2022, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს პროკურატურა და საქართველოს უზენაესი სასამართლო, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

აქტივობა:	უმენაესი სასამართლოს მოსამართლეებისა და მოხელეებისათვის ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესება, სასამართლოს პალატების სპეციფიკის გათვალისწინებით, ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სტანდარტების თაობაზე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოსა და ევროპის მართლმსაჯულების სასამართლოს უახლესი პრაქტიკის მიხედვით	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ტრენინგებისა და მათში მონაწილე მოსამართლეებისა და თანამშენებლების რაოდენობრივი მონაცემები	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს უმენაესი სასამართლო	

უწყების ცნობით, საანგარიშო პერიოდში ჩატარდა შემდეგი ტრენინგი/სემინარი სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლის მიმართულებით:

- ევროპის საბჭოს პროექტის³⁰ ფარგლებში საქართველოს უმენაესი სასამართლოს თანამშრომლების მონაწილეობით სისხლის სამართლის მიმართულებით თემაზე - „ბავშვთა ონლაინ სექსუალური ექსპლუატაციისა და ძალადობის შესახებ.“
- ევროკავშირთან დაძმობილების (Twinning) პროექტის მხარდაჭერით და საქართველოს კონკურენციის სააგენტოსთან თანამშრომლობით, სამოქალაქო სამართლის მიმართულებით თანამშენებლებისთვის თემაზე - „მომხმარებლის უფლებების დაცვა - გამოწვევები და საერთაშორისო გამოცდილება.“
- საერთაშორისო სამართლებრივი თანამშრომლობის გერმანული ფონდის (IRZ) მხარდაჭერით, გერმანელი ექსპერტის, ვოლფგანგ სივერტის მონაწილეობით საქართველოს უმენაეს სასამართლოში მოსამართლეებისთვის სემინარი თემაზე - „ადმინისტრაციული სამართლის აქტუალური საკითხები ევროპული სამართლის ჭრილში.“

აქტივობა:	მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების ელექტრონული პროგრამის შემუშავება და დანერგვა	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების ელექტრონული პროგრამის გამართულად ფუნქციონირება	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

ამ აქტივობასთან მიმართებით პროგრესი არ დაფიქსირებულა.

30 ევროსაბჭოს პროექტი „ბავშვზე მორგებული მართლმსაჯულების უზრუნველყოფა საქართველოში: ბავშვთა დაცვა და პრევენცია ძალადობისგან, მათ შორის ციფრულ გარემოში.“

აქტივობა:	საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის ინტეგრაცია სხვა სახელმწიფო დაწესებულებებთან	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის ინტეგრაციის შედეგად, სულ მცირე სამ სასამართლოში, მიღებული და გამოყენებული შესაბამისი მონაცემები	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

საბჭოს მიერ მოწოდებული ინფორმაციით, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს მუშაობა საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის დაწერაზე.³¹

აქტივობა:	სასამართლო სისტემის ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური განვითარების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის დამტკიცება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	დამტკიცებული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა სასამართლო სისტემის ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური განვითარების მიზნით	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

დონორი ორგანიზაციების დახმარებით შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი, რომელიც დაკომპლექტდა სასამართლოს თავმჯდომარეებით, მენეჯრებით, კოლეგიების სამდივნოების უფროსებით, იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სასამართლო მენეჯმენტის დეპარტამენტის თავმჯდომარისა და შესაბამისი დარგის მონვეული ექსპერტებით. მოწვეულმა ექსპერტებმა მოამზადეს ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური განვითარების სტრატეგია და შესაბამისი 3 წლიანი სამოქმედო გეგმა. საანგარიშო პერიოდში სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა არ დამტკიცებულა.

აქტივობა:	იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის წესებთან დაკავშირებით სასამართლო რეფორმის ე.წ. „მეოთხე ტალღის“ ფარგლებში მიღებული საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტის განახლება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ მიღებული გადანაცვები იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტში ცვლილებების განხორციელების თაობაზე	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

ამ აქტივობასთან მიმართებით პროგრესი არ დაფიქსირებულა.

31 იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წერილი N940/2359-03-თ, სექტემბერი 11, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

აქტივობა:	საერთო სასამართლოებში საქმისწარმოების წესის განახლება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	დამტკიცებული განახლებული წესი საერთო სასამართლოებში საქმისწარმოების შესახებ	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების, სასამართლოს მენეჯერებისა და სასამართლო მოხელეების შემადგენლობით. საანგარიშო პერიოდში არ დამტკიცებულა განახლებული წესი. ჯერ კიდევ მიმდინარეობს მუშაობა საერთო სასამართლოების ორგანიზაციული მუშაობისა და საქმისწარმოების წესის პროექტის შემუშავებაზე.

აქტივობა:	საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სამართლიანი კომპენსაციის უზრუნველყოფის მიზნით საკანონმდებლო წინადადების მომზადება და პარლამენტისთვის წარდგენა	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	პარლამენტისთვის წარდგენილი საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სამართლიანი კომპენსაციის უზრუნველყოფის საკანონმდებლო წინადადება	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

ამ აქტივობასთან მიმართებით პროგრესი არ დაფიქსირებულა.

აქტივობა:	სასამართლოს საქმიანობის ზოგადი პრინციპების, წესებისა და პროცედურების თაობაზე ინფორმაციის მომზადება და საზოგადოებაში გავრცელება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	სასამართლოს საქმიანობის ზოგადი პრინციპების, წესებისა და პროცედურების თაობაზე, სულ მცირე 3 საქალაქო/რაიონული სასამართლოს სამოქმედო ტერიტორიაზე, გავრცელებული ინფორმაცია	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

ამ აქტივობასთან მიმართებით პროგრესი არ დაფიქსირებულა.

აქტივობა:	დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით, საინფორმაციო შეხვედრების ჩატარება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით ჩატარებული, სულ მცირე, 5 საინფორმაციო შეხვედრა	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

საბჭოს ინფორმაციით, საანგარიშო პერიოდში დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა მხოლოდ 1 საჯარო ლექცია ჩაატარა კავკასიის უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის. ლექცია მოსამართლეთა დისციპლინური პასუხისმგებლობის სისტემისა და დამოუკიდებელი ინსპექტორის უფლებამოსილებებს ეხებოდა.

აქტივობა:	სამოსამართლო ეთიკის განახლებული წესების კომენტარების შემუშავება დამოუკიდებელი ინსპექტორის ჩართულობით	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	დამოუკიდებელი ინსპექტორის ჩართულობით შემუშავებული განახლებული ეთიკის წესების კომენტარები	ნაწილობრივ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

სამოსამართლო ეთიკის წესების კომენტარების შემუშავების მიზნით, იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ შექმნა სამუშაო ჯგუფი, რომელიც სამივე ინსტანციის მოსამართლეებისგანაა დაკომპლექტებული.³² საბჭოს ინფორმაციით, სამუშაო ჯგუფი სამოსამართლო ეთიკის წესების კომენტარების შემუშავების ბოლო ფაზაშია.

აქტივობა:	მედიაციის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	მედიაციის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით ჩატარებული, სულ მცირე, 3 ღონისძიება	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	

ამ აქტივობასთან მიმართებით პროგრესი არ დაფიქსირებულა.

აქტივობა:	მოსამართლეებისთვის ტრენინგის ჩატარება ლტოლვილთა სამართალთან დაკავშირებულ საკითხებზე	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა (სულ მცირე 1) და გადამზადებული მოსამართლეების სტატისტიკური მონაცემები	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	

იუსტიციის უმაღლესი სკოლის ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის მიხედვით, თბილისის სააპელაციო და საქალაქო სასამართლოების მოხელეებისთვის გაიმართა ტრენინგი ლტოლვილთა სამართალზე.³³ საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გამოქვეყნებული ანგარიშის მიხედვით, ამ საკითხებზე ასევე გადამზადდა 16 მოსამართლე.³⁴

32 იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2023 წლის 24 მარტის განკარგულება სამუშაო ჯგუფის შექმნის შესახებ, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

33 ტრენინგი ლტოლვილთა სამართალში, სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

34 საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესრულების 6 თვის ანგარიში, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, 2023 წელი, გვ. 20, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

აქტივობა:	მოსამართლეებისთვის, ტრენინგის ჩატარება მიგრაციასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, მათ შორის, მიგრანტთა საზღვარზე უკანონოდ გადაყვანის თემატიკაზე	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა (სულ მცირე 1) და გადამზადებული მოსამართლეების სტატისტიკური მონაცემები	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	

იუსტიციის უმაღლესი სკოლის ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის მიხედვით, თბილისის სააპელაციო და ბოლნისის რაიონული სასამართლოების მოხელეებისთვის გაიმართა ტრენინგი მიგრაციასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, მათ შორის, მიგრანტთა საზღვარზე უკანონოდ გადაყვანის თემატიკაზე.³⁵ ვებ-გვერდზე ინფორმაცია ხელმისაწვდომი არ არის მოსამართლეებისათვის ტრენინგის ჩატარების თაობაზე.

აქტივობა:	მოსამართლეებისათვის და სასამართლოს მოხელეებისთვის დისკრიმინაციის, მათ შორის სამუშაო ადგილას განხორციელებული დისკრიმინაციისა და შევიწროების თემაზე, ტრენინგის ჩატარება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოსა და ევროპის მართლმსაჯულების სასამართლოს უახლეს პრაქტიკასთან დაკავშირებით	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ორგანიზებული ტრენინგების რაოდენობა (სულ მცირე 1), გადამზადებული მოსამართლეების ან/და მოხელეების სტატისტიკური მონაცემები	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	

იუსტიციის უმაღლესი სკოლის ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის მიხედვით, თბილისის სააპელაციო და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოხელეებისთვის გაიმართა ორდღიანი ტრენინგი თემაზე - „დისკრიმინაციის აკრძალვა - შიდა კანონმდებლობა და საერთაშორისო სტანდარტები.“³⁶ დისკრიმინაციის საკითხებზე სულ გადამზადდა 22 მოსამართლე.³⁷

აქტივობა:	მოსამართლეებისთვის და მოხელეებისთვის ტრენინგის ჩატარება სამოსამართლო ეთიკისა და მოსამართლეთა დისციპლინარული პასუხისმგებლობის შესახებ	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა (სულ მცირე 1) და გადამზადებული მოსამართლეებისა და მოხელეების სტატისტიკური მონაცემები	შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	

35 სემინარი მიგრაციასთან დაკავშირებული საკითხებზე, სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

36 დისკრიმინაციის აკრძალვა - შიდა კანონმდებლობა და საერთაშორისო სტანდარტები, მაისი 16, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

37 საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესრულების 6 თვის ანგარიში, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, 2023 წელი, გვ. 20, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაციით, 2023 წლის 11 და 12 თებერვალს, იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში გაიმართა ტრენინგი თემაზე - „სამოსამართლო ეთიკის სიღრმისეული კურსი,“ რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს თბილისის სააპელაციო, თბილისის, ბათუმისა და ფოთის საქალაქო, ზუგდიდის, ოზურგეთის, გორის, ბოლნისისა და თელავის რაიონული სასამართლოების მოსამართლეებმა.³⁸

აქტივობა:	ინტელექტუალური საკუთრების შესახებ მოსამართლეთა დისტანციური სწავლების კურსის - „DL for Judges“ შემუშავება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	შემუშავებული კურსი	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	

იუსტიციის უმაღლესმა სკოლამ არ გასცა ინფორმაცია აღნიშნული აქტივობის შესრულების პროგრესთან დაკავშირებით. თუმცა, სკოლის ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის მიხედვით, 2022 წლის დეკემბერში საქპატენტსა და სასამართლო კორპუსის წარმომადგენლებს შორის გაიმართა შეხვედრა, სადაც განიხილეს 2023 წლის თანამშრომლობის პერსპექტივები და აქტივობები, მათ შორის, მოსამართლეებისთვის ინტელექტუალური საკუთრების სპეციალიზებული კურსების შემუშავების საკითხი.³⁹ მიუხედავად ამისა, ამ ანგარიშის მომზადების ეტაპზე არ არის ცნობილი გადაიდგა თუ არა, კონკრეტული ნაბიჯები ამ აქტივობის შესასრულებლად.

აქტივობა:	შესაბამისი სამთავრობო ან აღმასრულებელი უწყებების წარმომადგენლებისათვის, მოსამართლეებისათვის და ადვოკატებისათვის ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებთან დაკავშირებულ საკითხზე ტრენინგების ჩატარება	შესრულების რეიტინგი
ინდიკატორი:	ორგანიზებული/ჩატარებული არანაკლებ ხუთი ტრენინგი/სემინარი/სამუშაო შეხვედრა	არ შესრულდა
პასუხისმგებელი უწყება:	სსიპ იუსტიციის უმაღლესი სკოლა	

იუსტიციის უმაღლესმა სკოლამ არ გასცა ინფორმაცია აღნიშნული აქტივობის შესრულების პროგრესთან დაკავშირებით. შესაბამისი ინფორმაცია არც ღია წყაროებშია ხელმისაწვდომი (მათ შორის არც უწყების ოფიციალურ ვებგვერდზე).

38 სამოსამართლო ეთიკის სიღრმისეული კურსი, თებერვალი 13, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

39 იუსტიციის უმაღლესი სკოლის ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაცია საქპატენტსა და სასამართლო კორპუსის წარმომადგენლებს შორის გამართული სამუშაო შეხვედრის შესახებ, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და სასამართლო რეფორმის მიმართულებით **ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმაში** გათვალისწინებული აქტივობების განხორციელების 6 თვის მაჩვენებელი დაბალია – **აქტივობების 64% სრულად არ შესრულდა.**

მიუხედავად იმისა, რომ **პროგრეს ანგარიში** არ აფასებს ამოცანებისა და მიზნების მიღწევის დონეს, აუცილებლად მიგვაჩნია რამდენიმე პრობლემის გამოკვეთა:

სამოქმედო გეგმის შემუშავებისას კრიტიკულად მნიშვნელოვანია სფეროში არსებული პრობლემების აღმოსაფხვრელად მთავრობის მიერ გადასადგმელი კონკრეტული ნაბიჯების (აქტივობების) სწორად განსაზღვრა. **ევროკავშირში ინტეგრაციის 2023 წლის სამოქმედო გეგმაში** განსაზღვრული აქტივობები უნდა გამომდინარეობდეს **ასოცირების დღის წესრიგიდან** და **საბოლოოდ კი, უნდა მიემართებოდეს ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.**

სამწახაროდ, მთავრობის მიერ შემოთავაზებული გეგმა არ პასუხობს **ასოცირების დღის წესრიგის** მთავარ მოთხოვნას სასამართლო და ანტიკორუფციული მიმართულებით ამბიციური რეფორმების გატარების შესახებ.

დღის წესრიგის პრიორიტეტებიდან გამომდინარე, სამოქმედო გეგმის ერთ-ერთი მთავარი მიზანი უნდა ყოფილიყო **კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის როგორც პრევენციული, ისე აღმკვეთი საშუალებების გაძლიერება და პრაქტიკაში სრულად ამოქმედება.** კერძოდ, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, კორუფციის ყველა ფორმის პრევენციის, გამოვლენისა და აღმოფხვრის მიზნით. სამოქმედო გეგმა არ ითვალისწინებს მაღალი დონის კორუფციის პრობლემის წინააღმდეგ საჭირო რეფორმებს, მაშინ როცა ამ პრობლემის სიმწვავეზე სულ უფრო და უფრო მეტი საერთაშორისო დოკუმენტი უთითებს მთავრობას, მათ შორის ევროპარლამენტი,⁴⁰ ევროკომისია,⁴¹ ვენეციის კომისია.⁴² საგანგაშოა, რომ სამოქმედო გეგმა გვერდს უვლის ახლად შექმნილი სსიპ ანტიკორუფციული ბიუროს არსებობას, მისი შესაძლებლობების გაძლიერებას და მის ჩართვას კორუფციის პრევენციის კომპონენტში. საგამოძიებო კომპონენტის გაძლიერებასა და სავარაუდო კორუფციული შემთხვევების, განსაკუთრებით კი მაღალი დონის, გამოძიების გაუმჯობესებასთან ერთად, გეგმაში წამყვანი როლი უნდა ჰქონოდა საჯარო სექტორში კეთილსინდისიერების ხარისხის გაუმჯობესების ამოცანას – კორუფციულ დანაშაულთა პრევენციისა და აღკვეთის ეფექტიანი სისტემის დანერგვას. ასევე, კორუფციული დანაშაულებზე დეტალური სააღსრულებო სტატისტიკის ხელმისაწვდომობისა და პროაქტიულად გამოყენების უზრუნველყოფა.

საქართველოს **სასამართლოს სისტემისთვის** მთავარ გამოწვევად კვლავ კორპორატივიზმი და არაფორმალური გავლენები რჩება.⁴³ ამასთან, საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებები კვლავ არ შეხებიდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ხელში კონცენტრირებულ ძალაუფლებას.⁴⁴ ხელისუფლებამ კიდევ ერთხელ თქვა უარი საბჭოს შემადგენლობაში დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი არა-მოსამართლე წევრების დანიშვნაზე.⁴⁵

მიუხედავად იმისა, რომ სამოქმედო გეგმა მოიცავს ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორიცაა სასამართლო სისტემის 2017-2021 წლების სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმების ეფექტიანი

40 European Parliament resolution of 14 December 2022 on the implementation of the EU Association Agreement with Georgia, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

41 Communication From The Commission to the European Parliament, the European Council and the Council, Commission Opinion on Georgia's application for membership of the European Union, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

42 Georgia: Final Opinion On The Draft Law "On De-Oligarchisation", Adopted by the Venice Commission at its 135th Plenary Session, Venice, June 9-10, 2023, ხელმისაწვდომია [აქ](#).

43 Venice Commission, CDL-AD(2023)006, Georgia - Follow-up Opinion to four previous opinions concerning the Organic Law on Common Courts ("the March 2023 Opinion"), par.17.

44 Follow-Up Opinion To Previous Opinions Concerning The Organic Law On Common Courts, Venice Commission, Cdl-Ad(2023)033.

45 ibid, p 5.

განხორციელება ყველა ასპექტში და 2021 წლის შემდგომი პერიოდის სასამართლო რეფორმის ამბიციური სტრატეგიის მიღება ფართო, ინკლუზიური და პარტიების ჩართულობით - სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობები, მათ შორის საერთო სასამართლოებში საქმისწარმოების წესის განახლება, საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სამართლიანი კომპენსაციის უზრუნველყოფა, სასამართლოს საქმიანობის ზოგადი პრინციპების, წესებისა და პროცედურების თაობაზე ინფორმაციის მომზადება და საზოგადოებაში გავრცელება, არ შეიძლება მივიჩნიოთ ამ ამოცანის შესრულების საუკეთესო საშუალებებად.

დღის წესრიგის თანახმად, უნდა განხორციელდეს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსა და სასამართლო ხელისუფლების სხვა ძირითადი ინსტიტუტების ინსტიტუციური წყობისა და პრაქტიკის გაძლიერება და არსებითი რეფორმირება, მათ მიერ მიღებული ნორმებისა და გადაწყვეტილებების, მათ შორის, დანიშვნის, შეფასების, დანიშნულების, თანამდებობიდან გადაყვანისა და დისციპლინური სახდელების შესახებ გადაწყვეტილებების გამჭვირვალობის, კეთილსინდისიერებისა და ანგარიშვალდებულების ეფექტიანად გაზრდის მიზნით. თუმცა, ამ ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი აქტივობები, დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით, საინფორმაციო შეხვედრების ჩატარება და სამოსამართლო ეთიკის განახლებული წესების კომენტარების შემუშავება, ვერ უზრუნველყოფს დასახული პრიორიტეტების მიღწევას.

საბოლოოდ, უნდა ითქვას რომ სამოქმედო გეგმის დასრულებამდე ყველა შემოთავაზებული აქტივობის სრულად შესრულების შემთხვევაშიც, როგორც კორუფციასთან ბრძოლის მიმართულებით, ისე სასამართლო სისტემაში არსებული კრიტიკული პრობლემები კვლავაც გადაუჭრელი დარჩება.

